

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 stycznia 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. przeciwko Miastu Ł. o zapłatę:

1. zasądził od Miasta Ł. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwotę 6.959,83 zł z odsetkami:

a) w zakresie kwoty 92,71 zł ustawowymi od dnia 15 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

b) w zakresie kwoty 80,55 zł ustawowymi od dnia 15 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

c) w zakresie kwoty 3.738,32 zł ustawowymi od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

d) w zakresie kwoty 1.448,09 zł ustawowymi od dnia 3 maja 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

e) w zakresie kwoty 806,11 zł ustawowymi od dnia 1 lipca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

f) w zakresie kwoty 243,76 zł ustawowymi od dnia 5 września 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

g) w zakresie kwoty 175,42 zł ustawowymi od dnia 1 listopada 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

h) w zakresie kwoty 374,87 zł ustawowymi od dnia 6 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

zastrzegając pozwanemu Miastu Ł. prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do wartości czynnego stanu masy spadkowej po K. K.,

2. nakazał Miastu Ł. wydanie na rzecz (...)

Akcyjnej z siedzibą w Ł. znajdujących się na terenie nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...) rzeczy ruchomych w postaci elementów instalacji służących do przesyłania ciepła w wodzie gorącej: układu pomiarowo – rozliczeniowego i wodomierza wody uzupełniającej w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia,

3. zasądził od Miasta Ł. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z

siedzibą w Ł. kwotę 1639 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł pozwany, zaskarżając je w części, tj. w zakresie punktu 1 lit. od a) do h) oraz w zakresie punktu 3. Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił naruszenie:

1. art. 117 k.c. w zw. z art. 554 k.c. i art. 555 k.c. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na ich niezastosowaniu i w konsekwencji nieuwzględnieniu przez Sąd I instancji zarzutu przedawnienia zgłoszonego przez pozwanego,

2. art. 328 § 2 k.p.c. polegające na niewskazaniu materialnoprawnej podstawy rozstrzygnięcia tj. niewskazaniu podstawy prawnej dla oddalenia zarzutu przedawnienia zgłoszonego przez Miasto Ł. w odpowiedzi na pozew z dnia 31 sierpnia 2018 roku na podstawie art. 554 k.c. i art. 555k.c.,

3. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronności oceny materiału dowodowego polegającej na nieuwzględnieniu terminów wymagalności roszczeń wynikających z not odsetkowych i faktur stanowiących podstawę żądania pozwu, terminu wniesienia pozwu oraz terminu wezwania Miasta Ł. do udziału w sprawie i ich skutku dla przedawnienia roszczenia wobec pozwanego Miasta Ł..

W konsekwencji podniesionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za I i II instancję według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne Sądu I instancji, istotne dla rozstrzygnięcia, nie budzą wątpliwości. Sąd odwoławczy w pełni je podziela i przyjmuje za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Rozpatrując w pierwszej kolejności zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. należy przypomnieć, że zgodnie z dominującym obecnie stanowiskiem obraza art. 328 § 2 k.p.c. może być zarzucana w apelacji lub skardze kasacyjnej tylko w wyjątkowych okolicznościach, tj. wtedy gdy wady uzasadnienia uniemożliwiają dokonanie kontroli instancyjnej lub kasacyjnej (por. wyroki SN z dnia 11 maja 2000 r., I CKN 272/00, niepubl.; z dnia 14 listopada 2000 r., V CKN 1211/00, niepubl; z dnia 18 lutego 2005 r., V CK 469/04, opubl. MoP s. 501 oraz z dnia 7 stycznia 2010 r., akt II UK 148/09 opubl. baza prawna LEX nr 577847). I choć rację ma skarżąca, że Sąd Rejonowy nie odniósł się w pisemnych motywach do zarzutu przedawnienia roszczenia, to w sytuacji, gdy Sąd II instancji uprawniony jest do dokonania własnych ustaleń faktycznych oraz przeprowadzenia ich oceny w świetle dyrektyw art. 233 § 1 k.p.c., zarzut ten traci na znaczeniu.

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. trzeba uznać za chybiony, gdyż Sąd Rejonowy w rozpoznawanej sprawie dokonał oceny przedstawionego materiału dowodowego zgodnie z regułami wynikającymi z przywołanej normy prawnej. Apelująca pozwana nie wykazała, aby Sąd pierwszej instancji nie uczynił zadość zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, a podnoszone w apelacji zarzuty stanowią jedynie polemikę z prawidłową oceną dowodów i poczynionymi w jej wyniku prawidłowymi ustaleniami faktycznymi, właściwie ustalając wymagalność roszczenia i zasądzając odsetki ustawowe w oparciu o daty terminów zapłaty należności wskazanych w fakturach oraz notach odsetkowych (art. 481 k.c.).

Zarzuty naruszenia prawa materialnego należy również uznać za nieuprawnione. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż w okolicznościach przedmiotowej sprawy to Gmina jako spadkobierca ustawowy na podstawie art. 922 k.c. przejęła obowiązki majątkowe po zmarłym K. K. i weszła w prawa spadkobiercy z datą otwarcia spadku.

Wbrew stanowisku skarżącej, w badanej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczenia. Powód występując z pozwem w dniu 16 września 2015 roku przerwał skutecznie bieg przedawnienia roszczenia o zapłatę należności wynikających z rachunków za zużycie ciepłej wody. Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c., bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

W doktrynie przyjmuje się, że czynność procesowa uprawnionego musi służyć dochodzeniu, ustaleniu, zaspokojeniu lub zabezpieczeniu roszczenia i do tego celu musi zmierzać bezpośrednio. W literaturze i orzecznictwie dominuje obecnie pogląd, zgodnie z którym wymaganie bezpośredniości oznacza, że dokonanie czynności ma być koniecznym warunkiem osiągnięcia jednego z wymienionych w przepisie celów.

Czynność procesowa jest więc podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia, zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia wówczas, gdy skutkiem tej czynności jest prowadzenie przez organ jakiegoś wyodrębnionego zespołu działań (postępowania w szerokim znaczeniu), które mogą zakończyć się wydaniem orzeczenia zasądającego (bądź zawarciem ugody sądowej), wydaniem orzeczenia ustalającego czy zabezpieczającego roszczenie lub też zaspokojeniem roszczenia (uzyskaniem świadczenia od zobowiązanego).

Czynnością uprawnionego przerywającą bieg przedawnienia jest przede wszystkim wytoczenie powództwa o świadczenie będące przedmiotem roszczenia.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie, bowiem powódka dochodziła od pozwanego zapłaty zaległych opłat związanych ze sprzedażą ciepła w wodzie gorącej, na podstawie umowy zawartej z K. K.. Pozew został wniesiony w dniu 16 września 2015 roku, tym samym przedawnieniem były objęte należności, ale te wymagalne przed 16 września 2013 roku. Natomiast powód wystąpił o należności za maj 2014 roku, czerwiec 2014 roku, wrzesień 2014 roku, październik 2014 roku i styczeń 2015 roku. Żadna z powyższych kwot nie uległa jeszcze przedawnieniu (art. 117 k.c. w zw. z art. 554 i 555 k.c.).

Nie ma też racji skarżąca podnosząc, iż po odrzuceniu spadku po K. K. przez jego żonę i zstępnych, powód winien przewidzieć, kto będzie ostatecznie spadkobiercą po zmarłym K. K. w sytuacji, gdy ostateczne ustalenie kręgu następców prawnych było niezależne od powoda i nie należało do jego uprawnień. Nie mógł on bowiem zakładać, że wszyscy ustawowi spadkobiercy przewidziani w porządku dziedziczenia, określonym w art. 931 i nast. k.c. skorzystają z uprawnienia do odrzucenia spadku. Tym samym nie może ponosić odpowiedzialności za to, że pozwana Gmina wstąpiła w prawa i obowiązki zmarłego dopiero w dniu 9 listopada 2017 roku, a zatem po upływie prawie 3 lat od jego śmierci. Powód, zachowując należyta staranność, w celu uniknięcia przedawnienia roszczenia wystąpił z pozwem na drogę sądową jeszcze przed stwierdzeniem nabycia spadku po zmarłym dłużniku. Gdyby najpierw dążył do ustalenia spadkobierców dłużnika w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku, a następnie wystąpił z roszczeniem do sądu powszechnego o zapłatę, wówczas zachodziłaby obawa przedawnienia roszczenia, jako, że sprawa o stwierdzenie nabycia spadku, w świetle art. 123 § 1 pkt 1 k.c. biegu przedawnienia nie przerywa. Natomiast wnosząc pozew przeciwko kolejnemu spadkobiercy ustawowemu, znanemu w dacie wytoczenia powództwa, powód zachował 2-letni termin, chroniąc swoje roszczenie przed zarzutem przedawnienia. D. Gminy Ł. w charakterze strony pozwanej w niniejszej sprawie wynikało ze spadkobrania po dłużniku i w tym znaczeniu dokonywano zmiany podmiotowej po stronie pozwanej, wzywając kolejnych spadkobierców, którzy nie odrzucili spadku, ostatecznie zawieszając postępowanie do czasu ustalenia właściwego ich kręgu. Wadliwość w pozwaniu osoby właściwej, w rozumieniu art. 194 § 1 k.p.c. ma zatem inny charakter w badanej sprawie, bowiem jest niezależna od powoda i nie wynika z uchybień materialnoprawnych, do jakich należy zaliczyć legitymację bierną.

Innymi słowy, w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy należy przyjąć, że powód wystąpił z roszczeniem przeciwko spadkobiercy dłużnika (którym okazywały się kolejne podmioty), zachowując 2. letni termin, zaś zmiana po stronie pozwanej co do osoby spadkobiercy dłużnika nie ma wpływu na przedawnienie roszczenia w sytuacji, gdy złożenie niniejszego pozwu bieg ten przerwało, a spadkobierca wchodzi w prawa dłużnika z datą otwarcia spadku.

Natomiast wystąpienie z pozwem przeciwko nieuprawnionemu jeszcze podmiotowi byłoby nażyciem prawa i podlegało jego oddaleniu, generując przy tym dodatkowe koszty dla wszczynającego spór.

Podsumowując powyższy wywód stwierdzić należy, iż wywiedziona przez pozwanego apelacja nie zawierała zarzutów, mogących podważyć rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego, w związku z czym, jako niezasadna, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Na koszty te złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w sprawie, ustalone w kwocie 900 złotych na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).